

1900-09-08

þÿ “ ± » » 1 0 ± - ¼ μ Ñ ± 1 É ½ 1 0 ± - » - ¾ μ 1 Â

þÿ • Á μ Å ½ . Ä 1 0 ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/7927>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γενμα

Εωρος -> Γορμα

Ευδος εω

Συρος Μεναρδος

Καραθωσα

Πωργες (Πευρου)

Παρος ✓

Βασα

Λευκωσία

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ «ΑΛΗΘΕΙΑΣ» 8.

* ΣΙΜΟΥ ΜΕΝΑΡΔΟΥ
ΓΑΛΛΙΚΑΙ
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑΙ ΛΕΞΕΙΣ
ΕΝ ΚΥΠΡΩ

(Συνέχεια)

Πιστὸν ὅμως τῶν λέξεων, ἃς κατέλιπον ἐν Κίπρῳ ἢ Λαυσηνικῇ θύλακτι, μονιμώταται ὑπερῆεν βαπτιστικὰ τινὰ ἐνόματα, ἀγνωστα σχεδὸν ἀλλοτρίῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ. — ὁρμ. Λοῦζος Πικίρος, Ντζένιος, Στίγης, Ντζορτζής, Φρογτζής, Τοσμίζος, Λογίξ, Βαλεντοῦ κτλ.

Καὶ τὸ μὲν Λοῦζος ἐλήθη καὶ πάντως εἰς τὴν Μικροῦσαν, λέγεται καὶ ὑποκριτικῶς Λοῦζής καὶ μεγαθυντικῶς Λότζος καὶ Λοτζίος, ἰσχύουσι δὲ καὶ πολλῶν ἐπωνύμων Λοτζίτης. Ἐἶναι δὲ τούτο τὸ ἵδιον μεθ' ἑλληνικῆς καταλήξεως, γραφόμενον τότε Λουγς (πρὸς π. 11, 12, 13) ἢ τὸ Λοῦς τῶν χρονογράφων, ὅπερ οὕτω γράσσεται ἔτι τὸ ἑλληνικώτερον καὶ «Λοῦγι» κατὰ Βουστρωνίῳ (Σύχισμα 442—49 ἐπαναλαμβάνεται «ὀρι Λοῦς» μετὰ τῆς ἐξ ἄλλου κώδικος ὑποσημασίως τοῦ ἐκδότου «Λοῦγι». Ὁ Μιχαηλῆς γράσσει καὶ «μαγίος» ἀντὶ Μιῆου σ. 74 καὶ «ἄκουγαν» ἀντὶ ἄκουγαν σ. 175 καὶ «λαγικοί» ἀντὶ λαγικοί σ. 326 καὶ πολλὰ παρόμοια. Τὰς γραφὰς ταύτας ἔλαβεν ὁ συγγραφεὺς ἀπὸ ὧν ἐ μνησθῆναι ἐν τῇ ἰταλικῇ αὐτοῦ πραγματείᾳ «Il dialetto delle Cypri»

che di Cipro . . . » τῆ δημοσιευθείσῃ ἐν τῇ
 Rivista di Filologia t. V, διαλαμβάνων δι
 περί τοῦ γ. παραβάλλει τάς ἀτόπως πρὸς τὸ
 « πρῶτα, παρασκευῆ, θνητούδας ». Ἄλλ' ὅτι
 εἶναι μόνον ἀπλῶ συμπληρωματὰ τῆς ἀναθείας
 τῶν γραφῶν (πρῶτ. καὶ τὰ τῶν καλουμένων, ἐν
 Ἄθηνῶν σ. 151), ἀκριτῶς ἀπαλείφῃ ἐν τῇ ἐπι-
 στολῇ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδοσίου ἀπὸ
 Ὀκτωβρ. 1609 (Γερμ. Ἐκκλ. δ. σ. 192) προ-
 τονοτάριος, ὁ υπογράφουμος κομψότερον « Μιχα-
 Ἰλίας ». Ὅθεν καὶ ἐν τῇ καταλογῇ τῶν συνδρα-
 μῶν εἰς τὴν ἐκδοσὶν τοῦ Κυπριανοῦ (σ. 404)
 ἔσαν « Ὁ κύρ Αἰγυῖος Πατριάρχης » καὶ πολλοὶ
 ἄλλοι, ἀποδεικνύοντες πῶς ἦτο συγγενὸν τὸ ὄνομα.
 Μεταξὺ δὲ τῶν « Πρώων ἔπου ἐδγήκασιν ἀπὸ
 τῶν νηπίων τῆς Κύπρου » καὶ οὗς ἀπεθάνοντες ἐ-
 νεόροτος Ροθινός ἦτο καὶ ὁ « Αἰγυῖος Πῶστος
 . . . ἀποθνήσκων εἰς τὴν Καλιχόριαν 1612. (παρα
 Κυπριανῶ σ. 361).
 Τὸ δὲ Πιέρος λέγεται καὶ μεθ' ἑλληνικοῦ ὑπο-
 κρισμοῦ Πικερῆς καὶ Πικεράκης καὶ μετὰ φραγκι-
 κοῦ Πικερρίτος (πρὸς Λιονέττες, ὁ Λουσινα-
 νός βασιλεὺς τῆς Ἀρμενίας Λέων, Κυπριανῶ σ.
 159), ὑπάρχει δὲ καὶ γνωρίμος οἶκος Πικερίθης.
 Διατελεσε δὲ συνηθέστατον τὸ ὄνομα ὡς διάφορον
 τοῦ Πέτρος. Πλήν τῶν δύο φηγῶν « πὲ Πιέρ »
 καλουμένων, τοῦ α' (1358-1369) καὶ τοῦ β' (1369-1382)
 αὐτοῦ τοῦ β' (1369-1382) εὐρίσκωμεν πλείστους
 ἄλλους παρὰ τοῖς χρονολογίαις. Μγ. 353, ὁ φρά
 Πιέρος 381, σίρ Πιέρ Βερνίετ. Βουστρ. 447
 σίρ Πιέρ Πιλιστρῆ, 153 μισίρ Πιέρ Ἀποδοχάτο-
 ρα, 543 τέν μισίρ Πιέρ Γούργη. Πικρατηρητίον
 δὲ εἶσι πάντες γράφονται δι' ἑνὸς ρ. ἐνῶ σήμερον
 τὸ ὄνομα γράφεται διὰ δύο ὑπὸ τῶν
 Γάλλων. ἤθινετο δὲ πρὸς μετὰ τὰ λεχθέντα περὶ
 τοῦ φερρῶς. περρῶν καὶ κερρῶν-
 νῶν καὶ περιμένῃ διπλῆν καὶ τοῦ ρ. τούτου

προφοράν. Ἄλλ' ἂν στραφῶμεν καὶ εἰς τὰ νομί-
 ματα αμφοτέρων τῶν ρηγῶν, βλέπομεν ἐφ' ἅπαν-
 των ἀπλοῦς, ἴδιον καὶ ἴσον (Πρόβ. II.
 Λάμπρου, Ἀνέκδοτα νομίσματα τοῦ Μεσαιωνικοῦ
 βασιλείου τῆς Κύπρου, ἐν Ἀθήναις 1876 σ. 30).
 Συνοπῆρα εἶ καὶ τότε τὸ Πάτριον, Βουστρ. 467,
 537 κ.λ., ἀλλ' οὐδέ τις Πάτριος εἶναι σέρ ἢ μισέρ,
 οὐδέ τις εἶ σέρ λέγεται Πάτριος. Ὅθεν ὁ Κυπριακός
 (σ. 158). Ἐπισημαίνεται ἰδίως ἰταλικῶν πηγῶν,
 καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτῶν καλεῖσθαι Πάτριος τοὺς
 ρηγῶν, ἐξ ὧν ἴσως τὴν κυπριακὴν παράδοσιν.
 Δι' ἄλλοις ἐπίσης αὐτῶν ἀναγορευόμενος « βασι-
 λεὺς » τῶν Λατίνων, εἶναι οὐδέποτε ὁ κυπρι-
 ακὸς λαὸς ἑστέρησεν ἢ ἀπονήρη βασιλικὴν εἰς τοὺς
 ἡγεμόνας αὐτοῦ ἐπινοήσαν, φυλάττων ὡς ἱερὸν
 τὸ « βασιλεὺς » διὰ τοὺς ἀμερόλους ἀποκράτορας
 λ. γ. ὁ Μαχρίδης σ. 227, λέγει ἀπλοῦς « ὄρισεν
 ὁ ρηγῶν καὶ ἀνοίξαν τὰ χαρτὰ τοῦ βασιλεὺς »
 νομίστων ἕως περιεπέιν « τὰ δικταρῆς » ὁ ρηγῶν
 τῆς Κύπρου » καὶ τοῦ « βασιλεὺς τῆς Κωνσταντι-
 νουπόλεως », ἐν σ. 225 λέγει « ἔλαχεν ἡ βασίλει-
 σα εἰς τὴν Κύπρον » καὶ μετ' αὐτῆς διηγῆται « ἡ
 ὁποῖα ἦτο ἡ κυρὰ Μαργαρίτα Λουζουίν »
 γυνῆκα τοῦ κυροῦ Μανουὴλ τοῦ Κατακουζηνοῦ
 τοῦ βασιλεὺς τοῦ Μορέως ». Μόνον οἱ μνημονεύ-
 οντες τῶν περὶ τοῦ τίτλου τούτου ἐρίδων Θεοδώ-
 ρου τοῦ Ἀγγέλου, καὶ Ἰωάννου Δούκα τοῦ Πατρι-
 αρχῆ, εὐνοῦται νὰ κατανοήσωσιν ὁποῖαν ἀφοσίωσιν
 εἰς τὸ κοινὸν τοῦ ἔθνους ἰδιώτες ἐνέφρανον ἢ
 σταθερὰ διακρίσεις αὐτῶν τῶν Κυπρίων.
 Μετὰ τῶν « ρηγῶν » τούτων ὀνομασίαν,
 ἕτινα διεβόησαν ἐν Κύπρῳ καθὼς τὸ Ὄθων, τὸ
 Ἀμολία καὶ τὸ Ὀλγα ἐν Ἑλλάδι, τίθησιν καὶ
 τὸ σπανίζον ἤδη Ντὲν εἰς τὸ Ὄθων δὲ ὀνόμα-
 ζον οἱ Κύπριοι τὴν ἀπὸ τοῦ 1398 - 1432 ἀρ-
 χόντα ρηγῶν Ἰαννί, γραφόμενον ἐπὶ τῶν
 νομισμάτων I.A.N.V.S. Ε.Α.Κ. Ι.

G R A C E D E B I E R O F (Δάμπρου, ἐνθ' ἀν. σ. 35). Ὁ Κυπριανὸς μεταγράφει (σ. 197) « Γιάνας ο ἡ Γιάνας ». Ἀλλ' ὁ Μαχαιρῆς (σ. 375 κέξ λέγει διαρκῶς « οὐτὸν ο ἡ Τζενίους, σύγχρονον δὲ εὐγενή, σ. 406) « ὁ Τζενίος τὴ Μουνολόη » καὶ παρὰ Βουατῆ 476 « ὁ Τζένιος ... Μεταξὺ τῶν ἐν Λάρνακῃ συνδρομητῶν τοῦ Κυπριανοῦ (σ. 405) ἦτο « ὁ Χ' Τζενίος Νικολάου, ἐκὼς δὲ ἀνοῦεται καὶ σήμερον τὸ ὄνομα, ἐτι δὲ εἰς τὸ Ἀναταρχόν τῆς Πύργου καὶ τὴν Βάσιν

Ἐν Λάρνακῃ λέγεται καὶ τὸ Σ τ ἰ ν η ς, ποσσ. πῖπτον κατ' ἀρχὴς παραδόξως. Ἀλλ' οἱ γινώσκοντες τὸν παρὰ Μαχαιρῆ 202 « οἰρ Στενὸν .. εὐκόλως ἐνθουμῶνται τὸ Γ (*) ἵε. η. η. : πρὸ. Διὰ σ. 111, 112, 113, 214

Καὶ τὸ Φραντζῆς ἀκούεται σπανίως ἐν Λευκωσίᾳ ἀλλὰ διακρίνεται τοῦ Φραντζῆς σ. 448 ἀναφέρεται « ὁ μισὶρ Φραντζῆς τὴ Μουνολόη », σ. 461, « τοῦ Φραντζῆ » καὶ πληρέστερον ἐν σ. 463 λέγει « Φραντζῆν .. προδήλως τὸν Γραν ..

Τὸ δὲ Ν ο ς α ρ τ ζ η ς ἐλησμονήθη πλείον μεταξὺ τῶν πολιτῶν, ἀλλ' οὐχὶ ὀλίγοι χωρικοὶ οὕτως ἐδαπέθησαν. Εἰς τὸν Πύργον τῆς Λεμεσοῦ λέγεται ἀπλούστερον Ντορζῆς, (Ἀθηνῶν σ. 151, ὁ δὲ Μαχαιρῆς γράφει ποικίλως, σ. 392 « ὁ οἰρ Τζέρτζε .., 400 « ὁ Τζέρτζες .., 402 « τὸν Τζορτζῆν .., 232 « τὸν Τζορτζῆν .. Ἐπιπτα λέγει « Τζορτζῆς .. Ὅπως δὲ, φαίνεται, ἀνεμάχοντο οἱ Λυτικοὶ διότι ὁ χρονολογὸς ἀναφέρει καὶ Γεωργίους σ. 392 « μὴ-χριστιανῶν εἶχον Ἰωαννοῦν .. ὀνόματι Γεωργίου .. καὶ 407 « τὸν Γεωργίον τὸν Ἰερρόμηλου, τὸν μαγατερόν του ..

(Ἐπεκὼς τὸ τέλει)